

We carry the ladder of our dreams

Mari Martens og Kifah Fanni

Jeg landet, med enveisbillett sommeren tjuetretten, med min datter, to koffertyer tyngt av de bøkene jeg var mest knyttet til, en sekk med klær, en sparkesykkel. Det var alt vi eide, resten hadde vi gitt bort, leiligheten i Oslo var tomt, nøklene levert.

Utenfor flyplassen slo solstrålene tilbake fra de hvite marmorsteinene og svetten klistret klærne fast til huden. Vi var på vei til en leilighet i utkanten av Ramallah sentrum for å etablere oss i en bygning åttehundremeter over havet med et utsyn mot noe annet enn hvit stillhet eller grønt gress.

Reisen fra Ben Gurion-flyplassen til Ramallah tok omtrent like lang tid som flyreisen fra Oslo og hit, selv om det mellom bytter av buss, tog og trikk alltid var en behjelpelig mann som dro en av koffertene for oss.

Vi nådde vår fram, fem etasjer over bakkenivå, i en bygning som huset huseierens døtre, svigersønner, barn, barnebarn, og noen ikke-familiære som oss, med en utsikt til et landskap tørrere enn jeg var vant til; vind som virvlet rød sand i klær til tork, bygninger i hvit sten, en grå betongmur og tilsynekomsten av lysene fra Jerusalem hver kveld solen gikk ned.

Huseieren bodde i en bygning ved siden av. Også denne befolket med hans døtre, svigersønner, barn, barnebarn, og noen ikke-familiære.

På grunnplan i huseierens bygning var det en inngang som skilte seg ut. Det var en låst dør, ved siden av et åpent vindu akkurat stort nok for en katt eller et barn å kripe gjennom. Jeg så aldri noen ved inngangen, bortsett fra katter i ulike nyanser, former og størrelser.

Etter hvert skjønte jeg at det var der min datter krøp inn og fant skattene hun stolt viste frem: jordanske mynter, et armbånd med røde, grønne og hvite perler, en fjær.

Lengselen etter salt sjø i varmen ble erstattet av en annen innsikt der vi prøvde å finne rytmen i et hav av mennesker og biler. Etter sommerens og høsten forsøk på å bevege seg i dette for oss fremmede landskapet, kom vinteren, noe jeg trodde jeg visste hva var. Også det ble en ny erfaring. Under lag av teppe og dyner prøvde vi å holde varmen ved å fortelle eventyr om ørkenens varme, mens vinden dro snø og vann gjennom leiligheten.

Etter en kald, snørik, og til tider strømløs vinter, gjorde våren seg gjeldende, bakken kom til syne igjen, og mandeltrærne blomstret. En grønn hatt, naboen med kattene viste seg. Hatten var formet som den en argentinskfødt marxist revolusjonær en gang brukte, og tilhørte poeten Kifah Fanni, hvis røtter gror fra Haifa.

Han låste opp døren, inviterte meg inn til en gulvnær sitteplass, på en madrass som opptok mesteparten av rommet. Omsvøpt av lyseblå vegger, oransje gardiner, bøker, poesi og kalligrafi, introduserte han meg for arabisk kultur og historie via sang og musikk.

Han oversetter for meg. De arabiske ordene begynner å bli gjenkjennelige. Det handler om jorda, landet blant mandeltrærne, hvor lengsel om tilbakekomst, frihet og håp opprettholder eksistensens røtter.

Bladene var på vei til å skifte farge, jeg var på vei langs gaten, da en annen nabo, en eldre mann, stoppet meg og lurte på om jeg var musikk lærer, fordi kona hans spiller musikk, og han hadde sett meg gå rundt med et instrument på ryggen. Det er til datteren min, svarte jeg. -En liten cello, jeg er ingen musikk ekspert. Men det var ikke så farlig, han inviterte seg selv og kona over på kaffe en kveld. -Ja, hyggelig, kom, vi kan snakke om musikk, eller arkitektur. Han fortalte han var arkitekt, og pekte på huset han bodde i, to bortenfor oss. Jeg pekte på huset vårt. Det er dere med hundene, spurte han. -Ja, vi har to hunder, de løper for det meste fritt, og skremmer naboeene. -Jaha, kona mi ringte meg fra gata en dag, den ene hunden sto og bjeffet på henne, jeg lo og sa det bare var å rusle videre, han er høyrøstet, men ikke farlig. Vi kommer innom, i kveld, eller en annen kveld, avsluttet han.

Jeg hadde lyst til å skrive om månen, når dens refleksjon ligger lavt og skifter stemning i byen, drar oss ut i melkeveiens mystikk og nålhullene på himmelen broderes inn i kjøkkenvevens logikk.

I stedet var byen på vei til å stenge.

Allikevel møtte jeg naboen, på veien, mens jeg sto og så min mann og datter på taket av nabobygningen, fordi en av kattene hadde satt seg fast på øverste balkong. De hadde bundet sammen to lakener for å heise ham opp. Naboen var igjen opptatt av sin kones musikk. Jeg var preget av byens depresjon.

Når jeg når byen er alle dørene lukket. Igjen.

Mari Martens er kunstner, som jobber med ulike teknikker, som tekst, plastelina og fotografi. Hun bor og arbeider i Ramallah, Palestina, marimartens.com palmki.blogspot.com

Kifah Fanni er flyktning fra Haifa. De siste årene har han bodd i Ramallah. Han arbeider med animasjon, skuespill, teatermanus og poesi

Refleksjoner fra ulike vinkler
Mari Martens

Denne gangen er dørene lukket for tre dagers landesorg, en minister drept.

Ministeren var huseierens kones bror.

Det kommer en ny vinter, ikke like kald som sist, og uten snø. Vi kommer oss ut av døra, jeg og min datter, fem minutter etter at vi skulle ha vært på skolen. Gatene er bemerkelsesverdig stille, og søppelmannen, som vi hilser på hver morgen, og som fortsatt har julegirlander hengene rundt bøttene han samler søppel i, prøver å si meg noe. Men vinden river rundt ørene og jeg er mer opptatt av å få skolesekk og datter på rett sted. Da vi endelig ankommer skolen og finner metalldøra lukket, innser jeg hva han ville fortelle meg. Det er for kaldt til å krype ut av husene i dag. Skolene er stengt.

Når vi rusler tilbake, via en annen vei for å unngå de opprevne gatene, der brosteinen erstattes av asfalt med striper markert i hvitt, et vestens inntog for å sette premisser for venstre og høyre, rett og galt, ser jeg at de fleste butikkene fortsatt har gitrene for. Vi teller på én hånd menneskene i gaten, og jeg tenker at de som er ute, enten har et så viktig gjøremål at ikke de kunne bli hjemme, eller kommer fra et annet sted, lenger nord, hvor ikke kulde og snø skaper strømsstans i uisolerte hus.

Himmelen er sepiafarget av alt støv og sand som vinden virvler opp. Vi trår gatene i håp om å finne et sted som har våget å åpne dørene. Men også Rukab Share, der de har den beste iskremen, som har en seig konsistens forårsaket av bindemiddelet som er av arabisk gummi, og falaffelen på hjørnet, den billigste og beste falaffelen, har fortsatt stengt. I stedet finner vi veien hjem, til lukten av varm addas, linsesuppen som holder varmen innenfra i tre fire timer, plastelina, arabisk kalligrafi, katter, hunder, og små scener i papp. Og vi komponerer videre på animasjonen om livet vårt her.

The heart of the dead is weighed in red feather

We carry the ladder of our dreams
To the borders, that does not tolerate
imagination
We exchange certainty for diversity
We master the profession of dispute
Soon
Or a bit after soon, we will realize
That poetry is our heritage
Moreover, lonely to it we will return
And to the dreariness of the empty sheet
There we will write:
What have we done to the names of the wind?¹
To deserve all this nothingness²
And you, O' the master of your dimension, who is he that will write after you?
Our remoteness in the Milky Way
Away from the enemy and the beloved
Searching for an appropriate description of
the species
The being that is a universe
The nothingness³ that is a whole

1
The names of the wind are four directions in color, the progress of certainty in the blood of the illusion.

The white one: In whisper, it attempts to break the unequaled to establish the deity of the venerable. It's presence is dangerous for the heart. It's absence pierce the memory.

The green one: the tolling of a sad bell we hear it in the desire when the air carries. The gold dust of life⁴. It uplift the flow of the river to the trust of silver, it removes the available away from the doubt of gold.

The black one: the footstep of the feminine, the whole range of possibility, with a language that is just enough.

The red one: a satanic warmth at the depth of the act, it hoards the salt of the lust, and it was said -among what was said- about it, it has a thousand door that nobody has yet touched.

2
Nothingness 1: is a particular feeling of the people of this land, it has many faces for the same dense death, part of it, what their poet⁵ once said; to edify the prosecutor of his humanness is the task of the victim alone.

3
Nothingness 2: if you approached it from below you can touch the broken rip of your soul, if you approached it from above you will see; only a weightless country needs such a heavy tank.

4
The life's gold dust: the pollen.

5
Their poet: Mahmoud Darwish

Kifah Fanni,
Utdrag fra *The heart of the dead is weighed in feathers*